

# LIETUVOS MUAYTHAI FEDERACIJOS ETIKOS IR DRAUSMĖS KODEKSAS

## TURINYS

- I skyrius - BENDRIEJI NUOSTATAI
- II skyrius - SĄVOKOS
- III skyrius - ETIKOS IR DRAUSMĖS KODEKSO TAIKYMAS
- IV skyrius - BENDROSIOS ETIKOS NORMOS
- V skyrius - DRAUSMĖS PAŽEIDIMAI
- VI skyrius - SANKCIJOS
- VII skyrius - BENDROSIOS SANKCIJŲ TAIKYMO TAISYKLĖS
- VIII skyrius - DRAUSMINIAI ORGANAI
- IX skyrius - DRAUSMĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS
- X skyrius - BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

## I SKYRIUS BENDRIEJI NUOSTATAI

### **1 straipsnis. Lietuvos muaythai federacijos etikos ir drausmės kodekso paskirtis.**

1. Lietuvos muaythai federacijos etikos ir drausmės kodekso paskirtis - nustatyti garbingos kovos ir su juo susijusios veiklos, elgesio vertybinius principus, elgesio nuostatas, pripažinti, palaikyti, puoselėti muaythai, kaip sporto šakos ir garbingos kovos, įvaizdį, nustatyti atsakomybę už šio kodekso ir kitų aktų nuostatų pažeidimus.

2. Lietuvos muaythai federacijos etikos ir drausmės kodeksas ir jo nuostatos remiasi jau suformuotais etikos principais kituose teisės aktuose: Europos Tarybos patvirtintu Sporto etikos kodeksu, Tarptautinės muaythai federacijos (IFMA) Etikos kodeksu, Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) Etikos kodeksu ir kt.

3. Lietuvos muaythai federacijos etikos ir drausmės kodeksas nustato pažeidimus, už kuriuos taikomos kodekse nustatytos sankcijos. Šis kodeksas taip pat reglamentuoja atsakomybę bei jos taikymo sąlygas už kituose Lietuvos muaythai federacijos organų ir/ar administracijos patvirtintuose dokumentuose ir sprendimuose, taip pat oficialių lygų, IFMA dokumentuose ir jų organų sprendimuose nustatytų reikalavimų nesilaikymą.

4. Lietuvos muaythai federacijos etikos ir drausmės kodeksas nustato Lietuvos muaythai federacijos drausminių organų sudarymo tvarką, jų kompetenciją bei taisykles, kuriomis vadovaudamiesi Lietuvos muaythai federacijos drausminiai organai sprendžia jų kompetencijai priskirtus klausimus.

## II SKYRIUS SĄVOKOS

### **2 straipsnis. Sąvokos ir apibrėžimai.**

1. Lietuvos muaythai federacijos etikos ir drausmės kodekse naudojamos sąvokos ir apibrėžimai reiškia:

- 1) Dalyviai - Lietuvos muaythai federacijos etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje nurodyti asmenys, nepriklausomai nuo jų rasės, lyties, amžiaus, tautybės, kilmės, įsitikinimų, religijos, veiklos, teisinio statuso ir kitų, su asmeniu susijusių, aplinkybių, savybių;
- 2) Etikos ir drausmės kodeksas - Lietuvos muaythai federacijos organų patvirtintas Lietuvos muaythai federacijos etikos ir drausmės kodeksas su visais pakeitimais;

- 3) Drausminiai organai - Oficialių lygų drausminiai organai, LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisija;
- 4) Drausmės pažeidimai - asmens veiksmai (veikimas arba neveikimas), kurie prieštarauja sąžiningo, sportiško, etiško, garbingo elgesio, kovos principams ir taisyklėms, geriems papročiams ir/arba kenkia ar gali pakenkti muaythai, kaip sąžiningos sporto šakos, Dalyvių įvaizdžiui, reputacijai. Drausmės pažeidimais laikoma taip pat asmens veika, pažeidžianti Etikos ir drausmės kodekso 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose numatytus reikalavimus;
- 5) Drausmės pažeidimo byla - Etikos ir drausmės kodekse nustatyta tvarka vykdomas procesas dėl galimai įvykdyto Drausmės pažeidimo;
- 6) IFMA - Tarptautinė muaythai federacija;
- 7) Iki varžybų - laikotarpis nuo atvykimo į Varžybų vykdymo vietą iki oficialios Varžybų pradžios;
- 8) Komanda - oficialūs asmenys ir Sportininkai, kurie pagal sportinės veiklos sutartį ar kitą sutartį, dalyvauja Klubo veikloje ;
- 9) Klubas - viešas ar privatus juridinis asmuo, esantis LMF nariu ir vykdamas veiklą, susijusią su muaythai propagavimu, plėtojimu;
- 10) LMF - Lietuvos muaythai federacija;
- 11) LMF administracija - LMF įstatuose nurodyti organai, kurie pagal kompetenciją yra įgalioti spręsti administracines funkcijas;
- 12) LMF įstatatai - nustatyta tvarka patvirtinti ir viešame registre įregistruoti LMF įstatatai su visais pakeitimais;
- 13) LMF organai - LMF įstatuose nurodyti vienašmeniai ir kolegialūs valdymo organai;
- 14) LMF veiklos teritorija - Lietuvos Respublika;
- 15) Narys - viešas ar privatus juridinis asmuo, kuris pagal LMF įstatus yra LMF narys;
- 16) Oficialūs asmenys - bet kokie asmenys, išskyrus Sportininkus, užsiimančius su muaythai susijusia veikla Klube, Naryje ar LMF, nepriklausomai nuo jų užimamų pareigų ir veiklos pobūdžio (administracinė, sportinė ar kita) ar trukmės, tokie kaip vadovai, treneriai, medicinos personalas, atstovai spaudai, kitas pagalbinis personalas, taip pat kiti asmenys, galintys daryti įtaką Klubui, Nariui, tokie kaip akcininkai, dalininkai ar rėmėjai;
- 17) Oficiali lyga - juridinis asmuo, kuriam, sutarčių pagrindu, LMF yra delegavusi teisę vykdyti atitinkamo lygio oficialų Lietuvos muaythai čempionatą (-us);
- 18) Oficialūs varžybų asmenys - teisėjas, komisaras, sekretoriato teisėjai, asmenys atsakingi už Varžybų saugumą, asmenys, turintys įgaliojimus susijusius su Varžybų organizavimu, o taip pat kiti asmenys, vykdamys Varžybų organizavimo kontrolę bei vertinantys teisėjų veiksmus;
- 19) Po varžybų - laikotarpis nuo oficialios Varžybų pabaigos iki išvykimo iš Varžybų vykdymo teritorijos;
- 20) Renginiai - bet kokie renginiai LMF teritorijoje, kurie susiję su muaythai plėtojimu, propagavimu, kuriame dalyvauja Oficialus asmuo ir/arba Sportininkas ir/arba Narys ir/arba Klubas;
- 21) Sportininkas - fizinis asmuo, kuris profesionaliai arba neprofesionaliai užsiima muaythai;
- 22) Varžybos - oficialiai organizuojami ir pagal atitinkamų Varžybų nuostatus, rungimosi taisyklės vykdomi muaythai čempionatai, turnyrai, taurės, taip pat bet kokie kiti muaythai čempionatai, turnyrai, rungtynės, organizuojami ir vykdomi LMF veiklos teritorijoje arba už jos, jei varžybose dalyvauja nors viena Komanda. Sąvoka Varžybos apima ir Sportininkų treniruotes, rengiantis Varžyboms;
- 23) Varžybų nuostatai - nustatyta tvarka patvirtinti Varžybų nuostatai;
- 24) Varžybų pradžia - momentas nuo oficialiai paskelbtos Varžybų pradžios;
- 25) Varžybų pabaiga - momentas nuo oficialiai paskelbtos Varžybų pabaigos;
- 26) Varžybų vykdymo teritorija - Varžybų ir apšilimo, treniuočių aikštės, teritorija tarp jų ir kita teritorija, susijusi su konkrečia Varžybų vykdymo vieta (arena, sporto sale ir jų prieigomis);

- 27) Muaythai taisyklės - IFMA patvirtintos oficialios muaythai taisyklės.
2. Sąvokos ir apibrėžimai naudojami vienaskaita yra taikomi ir daugiskaita, ir atvirkščiai.
3. Etikos ir drausmės kodekse neapertos sąvokos ir apibrėžimai suprantami taip, kaip jie apibrėžiami ir/ar aiškinami LMF dokumentuose arba kituose dokumentuose, tame tarpe Lietuvos Respublikos teisės aktuose, IFMA dokumentuose.

### **III SKYRIUS ETIKOS IR DRAUSMĖS KODEKSO TAIKYMAS**

#### **3 straipsnis. Asmenys, kuriems taikomos Etikos ir drausmės kodekso nuostatos.**

1. Etikos ir drausmės kodeksas taikomas ir jo privalo laikytis šie fiziniai ir juridiniai asmenys:
  - 1) LMF;
  - 2) LMF administracija ir kiti darbuotojai;
  - 3) LMF valdymo organų nariai;
  - 4) Nariai;
  - 5) Narių darbuotojai ir kiti asmenys;
  - 6) Klubai;
  - 7) Klubo darbuotojai ir kiti asmenys;
  - 8) Sportininkai;
  - 9) Sportininkų agentai ir kiti atstovai;
  - 10) Oficialūs asmenys;
  - 11) Oficialūs varžybų asmenys;
  - 12) kiti LMF veiklos teritorijoje muaythai propaguojantys fiziniai ir juridiniai asmenys bei juridinių asmenų nariai ir darbuotojai;
  - 13) žiūrovai ir kiti asmenys, kurie, ar kurių veiksmai, tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su Varžybomis ir/ar Dalyviais.
2. Už tą patį pažeidimą gali būti taikomos sankcijos ir Dalyviui fiziniam asmeniui, ir Dalyviui juridiniam asmeniui. Juridiniam asmeniui gal būti taikomos sankcijos už Sportininko ir/arba Oficialaus asmens veiksmais padarytus pažeidimus.

#### **4 straipsnis. Etikos ir drausmės kodekso taikymo principai.**

1. Etikos ir drausmės kodeksas taikomas kiekvienose Varžybose, įskaitant laikotarpį Iki varžybų ir Po varžybų, Renginiuose, taip pat visais kitais atvejais, kai yra pažeidžiami Etikos ir drausmės kodekse, LMF organų ir/ar administracijos patvirtintuose dokumentuose ir sprendimuose ir/ar IFMA dokumentuose ir jų organų sprendimuose nustatyti reikalavimai ir taisyklės.
2. Etikos ir drausmės kodeksas taikomas organizuojant Drausmės pažeidimų nagrinėjimo veiklą.

#### **5 straipsnis. Etikos ir drausmės kodekso ir kitų aktų, numatančių atsakomybę už drausmės pažeidimus, taikymas.**

1. Jeigu Etikos ir drausmės kodekse nenumatyta kitaip, Dalyviams už tą patį drausmės pažeidimą kartu su Etikos ir drausmės kodekse numatyta sankcija gali būti taikomos ir kitos -Varžybų nuostatuose, Oficialių lygų nuostatuose, dokumentuose, sportinės veiklos sutartyje ar IFMA dokumentuose nurodytos sankcijos, skiriamos pagal atitinkamuose dokumentuose reglamentuotą sankcijų taikymo tvarką.

### **IV SKYRIUS BENDROSIOS ETIKOS NORMOS**

#### **6 straipsnis. Bendrosios etikos normos.**

1. LMF bei asmenys, nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje, atsako už Lietuvos muaythai vystymo vientisumą bei Lietuvos muaythai reputaciją tiek Lietuvoje, tiek ir už Lietuvos ribų, turi nuolatos siekti apsaugoti Lietuvos muaythai įvaizdį nuo pavojaus ar žalos, kylančių dėl amoralios, neetiškos veiklos, metodų ar užsiėmimų.

2. LMF bei asmenys, nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje privalo siekti pateikti muaythai sporto šaką, kaip energingą, sveikatingą ir atletišką sportą be bereikalingo smurto ir bet kokių neetiškų veikų.

3. Etikos ir drausmės kodeksu siekiama užtikrinti, kad muaythai varžybos būtų ir muaythai sporto šaka būtų administruojama laikantis etikos, sąžiningumo, garbingumo, skaidrumo, demokratijos, patikimumo, orumo, profesionalaus elgesio ir garbingos kovos normų ribose.

4. Etikos ir drausmės kodekse garbinga kova apibrėžiama ne tik, kaip kova pagal taisykles. Garbinga kova apima draugystę, pagarbą kitiems ir kilnų požiūrį. Garbingos kovos sąvoka naudojama ne tik siaurąja garbingos kovos muaythai varžybose tiesiogine prasme, tačiau apima ir muaythai sporto šakos valdymo ir administravimo sritis.

5. Garbinga kova reiškia mąstymo būdą, ne tik tam tikrą elgesį. Jis apima apgaulės, manipuliavimo, dopingo, smurto, seksualinio priekabiavimo, išnaudojimo ir hiperkomercializacijos eliminavimą siekiant, kad sportas taptų švarus. Garbingas kova yra pozityvi koncepcija.

6. Sportas, tame tarpe ir muaythai, yra socialinis ir kultūrinis institutas, kuris, jei praktikuojamas garbingai, praturtina visuomenę ir skatina tautų draugystę. Sportas taip pat yra individuali veikla, kuri, jei žaidžiama garbingai, skatina savimone, saviraišką ir savirealizaciją; asmeninius pasiekimus; įgūdžių įgijimą ir demonstravimą; socialinę sąveiką (interakciją); džiugesį; gerą sveikatą ir socialinę gerovę.

7. Kiekvieno asmens teisė į orumą bei pagarbų elgesį yra neatsiejama Etikos ir drausmės kodekso dalis.

8. Muaythai sporte neturi būti jokios diskriminacijos dėl rasės, lyties, religijos, politinių ar filosofinių įsitikinimų, šeiminės padėties ar dėl kitų pagrindų.

9. Lietuvos muaythai federacija bei asmenys, nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje privalo būti lojalūs muaythai sportui bei jo propaguojamiems garbingos kovos principams ir nedaryti nieko, kas galėtų diskredituoti sportą.

10. Privaloma vadovautis dorumo, sąžiningumo ir pagarbos principais, kaip esminiais muaythai veiklų atžvilgiu ir niekada sąmoningai nepateikti melagingos informacijos kitiems.

11. Privaloma vengti teisės pažeidimų, darančių žalą tiek muaythai sportui, tiek pažeidžiančių kitų asmenų teises bei teisėtus interesus.

12. Privaloma gerbti visas sutartis/susitarimus (tiek asmeninius, tiek verslo), susijusius su muaythai bei neskatinėti kitų pažeisti tokių sutarčių/susitarimų.

13. Privaloma užtikrinti, kad diskriminacija, priekabiavimas, šmeižtas ir/arba piktnaudžiavimas nebūtų toleruojami jokiam lygmenyje, o atitinkama politika ir procesai būtų tikslingai nukreipti siekiant išvengti negatyvaus elgesio.

14. Netoleruotinas joks fizinis, protinis ar psichinis sužalojimas.

15. Administruojančios muaythai organizacijos, taip pat Lietuvos muaythai federacija bei asmenys, nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje, skaidriai ir sąžiningai, nešališkai ir nekorumpuoti, laikydamasis demokratiškų rinkimų ir kitų procesų principų privalo:

15.1. Kasdienėje veikloje veikti pagal demokratijos ir atskaitomybės principus, tame tarpe įskaitant profesionalių darbuotojų atsakingumą bei atskaitingumą savo organizacijų valdymo organams, o organizacijų valdymų organų atsakingumą ir atskaitingumą savo nariams arba valdytojams.

15.2. Vengti faktinių arba numanomų interesų konfliktų, kuomet vadovai, Oficialūs asmenys arba kiti darbuotojai turi arba gali turėti privačių arba asmeninių interesų, kurie trukdytų atlikti savo pareigas sąžiningai, nepriklausomai ir kryptingai (privatūs ir asmeniniai interesai apima bet kokią galimą naudą sau, savo šeimos nariams, giminėms, draugams ir pažįstamiems bei bet kurią organizaciją, kuriai priklauso asmuo ir/arba kuriai šis asmuo vadovauja ir/arba atstovauja).

- 15.3. Oficialių asmenų elgesys etikos požiūriu privalo būti nepriekaištingas. Jiems draudžiama piktnaudžiauti savo pareigomis, gaunant asmeninę naudą ar naudojantis koku nors pranašumu prieš kitus.
- 15.4. Užtikrinti visų administravimo ir veiklos sričių atvirumą ir skaidrumą.
- 15.5. Užtikrinti, kad priimami sprendimai būtų kiek įmanoma pagrįsti objektyviais, o ne subjektyviais kriterijais.
- 15.6. Gerbti sutartinius įsipareigojimus, komercinius-pasitikėjimo sandorius bei teises į intelektines nuosavybes.
- 15.7. Privaloma laikytis konfidencialumo - sužinota informacija negalima naudotis, siekiant naudoti sau arba naudotis, siekiant pakenkti kitam asmeniui ar organizacijai.
- 15.8. Užtikrinti, kad būtų išvengta apgaulės, neetiškos praktikos arba bet kokio kito elgesio, kuris yra ar gali būti aiškinamas kaip negarbingas arba kenkia muaythai sportui.
- 15.9. Veikti patikimai, taip kaip privalo elgtis patikimas asmuo, kuriuo galima pasitikėti, laikytis įstatymų bei visuotinai pripažintų teisinių ir moralinių normų.
- 15.10. Oficialūs asmenys, atstovaudami LMF, Oficialias lygas, asociacija, klubus ar kitas muaythai/sporto organizacijas, turi tai daryti garbingai ir respektabiliai.
- 15.11. Bendraudami su privačiomis ir valstybinėmis organizacijomis oficialūs asmenys tai pat turi būti nepriekaištingi, vertinant garbingumo ir nepaperkamumo aspektu.
- 15.12. Nedaryti nieko, kas galėtų suteršti muaythai sportą arba pakenti muaythai sporto įvaizdžiui bet kokiam lygmenyje.
- 15.13. Kurti bendradarbiavimo santykius su rėmėjais, komerciniais partneriais, pardavėjais, tiekėjais, konsultantais ir kt., vadovaujantis visuotintomis etikos normomis bei šio Etikos ir drausmės kodekso nuostatomis.
- 15.14. Sudarant sutartis arba kokius nors susitarimus su organizacijomis, kurių verslas yra susijęs su nesąžininga ir/arba kita spekuliatyvia veikla, privalo užtikrinti, kad tokios pobūdžio susitarimai muaythai sporte nepažeis šio Etikos ir drausmės kodekso nuostatų.
- 15.15. Lietuvos muaythai federacija bei asmenys, nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje, neturi teisės dalyvauti įmonių ir/ar asmenų, kurių reputacija arba veiklos prieštarauja Etikos ir drausmės kodekso nuostatomis, veikloje.
- 15.16. Lietuvos muaythai federacijos bei asmenų, nurodytų Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje, rėmėjai ir kiti partneriai, spaudos atstovai negali įtakoti LMF ir Oficialių lygų priimamų sprendimų.
- 15.17. Užtikrinti visapusišką, teisingą, tikslią ir savalaikę reikalaujamos informacijos, ataskaitų, paaiškinimų pateikimą aukštesnio lygmens muaythai organizacijoms arba bet kuriai kitai susijusiai sporto instancijai, taip pat oficialioms šalies institucijoms, besąlygiškai laikantis teisės aktų.
- 15.18. Užtikrinti asmens duomenų ir teisių apsaugą,
- 15.19. Užtikrinti asmens teisę į privatumą (išskyrus tai, kas yra reikalinga organizacijos funkcionavimui užtikrinti).
- 15.20. Prisidėti prie sportininkų sveikatos ir gerovės užtikrinimo.
- 15.21. Privaloma užtikrinti varžybų dalyvių saugumą, gerovę ir medicininę priežiūrą, reikalingą muaythai varžybose ir renginiuose
- 15.22. Užtikrinti drausminio proceso valdymą.
- 15.23. Garbingai, deramai, oriai ir pagarbiai reprezentuoti muaythai sporto šaką.

## V SKYRIUS DRAUSMĖS PAŽEIDIMAI

### **7 straipsnis. Drausmės pažeidimai Varžybų metu.**

1. Drausmės pažeidimais Varžybų metu (nuo Varžybų pradžios iki Varžybų pabaigos) laikoma:

- 1) Drausmės pažeidimai rungtynių metu, nurodyti 12 straipsnio 5 punkte;
- 2) LMF įstatų, kitų LMF patvirtintų dokumentų, taisyklių, sutarčių ar reikalavimų pažeidimus, oficialių lygų nuostatų, kitų sutarčių ar reikalavimų, patvirtintų oficialių lygų valdymo organų, pažeidimus.

### **8 straipsnis. Nesportiškas, netinkamas elgesys.**

1. Nesportiškas ir netinkamas elgesys yra draudžiamas. Nesportišku ir netinkamu elgesiu laikomas elgesys Iki Varžybų, Varžybų metu ar Po Varžybų, Renginių metu ar bet kuriuo kitu laiku ir bet kurioje kitoje vietoje, jei tokie veiksmai yra nukreipti prieš bet kurį Dalyvį, Oficialų Varžybų asmenį, Oficialų asmenį, IFMA atstovus ir jei šiame punkte aiškiai nenurodyta kitaip:

- 1) Dalyvių elgesys, susijęs su asmens diskriminacija dėl kilmės, rasės, tautybės, religijos, kalbos, lyties, seksualinės orientacijos ar dėl kitų, su asmeniu susijusių aplinkybių, asmeninių savybių;
- 2) Sportininkų dopingo ir/ar psichotropinių, narkotinių medžiagų, jeigu jos nepaskirtos gydymo tikslais, vartojimas;
- 3) Sportininkų, Oficialių Varžybų asmenų alkoholinių gėrimų vartojimas ir/ar buvimas apsvaigus nuo alkoholio Renginio, Varžybų vykdymo teritorijoje, Iki Varžybų ir/ar per Varžybas, išskyrus atvejus, kai Sportininkas, Oficialus Varžybų asmuo yra Renginio, Varžybų žiūrovas;
- 4) neapykantos ir/ar smurto (psichologinio, fizinio) kurstymas;
- 5) chuliganiški ar agresyvūs veiksmai, necenzūrinių, įžeidžiančių ar grasinančių žodžių ir/ar gestų ir/ar veiksmų naudojimas;
- 6) bet koks psichologinio smurto panaudojimas;
- 7) bet koks fizinės prievartos (jėgos) panaudojimas, išskyrus atvejus, kai tokiais veiksmais siekiama užkirsti kelią neteisėtiems veiksams, apsaugoti save ar kitus asmenis;
- 8) tiesioginis ar netiesioginis ėmimas, prašymas, reikalavimas, siūlymas, teikimas, sutikimas teikti ar sutikimas priimti bet kokios formos atlygį, kuris galėtų būti vertinamas kaip priemonė įtakoti Varžybų rezultatus ar eigą ir/ar bet kokie kiti veiksmai, kuriais, pažeidžiant sporto etiką, siekiama įtakoti Varžybų rezultatus ar eigą;
- 9) tiesioginis ar netiesioginis siūlymas, pažadas ar teikimas savo ar kito asmens vardu bet kokios formos naudos Dalyviui, tokiu būdu skatinant pažeisti Etikos ir drausmės kodekse, LMF organų ir/ar administracijos patvirtintuose dokumentuose ir/ar IFMA dokumentuose nustatytus reikalavimus, taip pat šių asmenų nurodymus, reikalavimus ir/ar sprendimus ir/ar sutikimas priimti bet kokios formos naudą, pažadas dėl bet kokios naudos suteikimo priėmimo ar bet kokios formos naudos priėmimo;
- 10) tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvauti bet kokiose lažybose, susijusiose su Varžybomis;
- 11) tiesiogiai ar netiesiogiai teikti informaciją, patarti Dalyviams ar kitiems tretiesiems asmenims, tame tarpe lažybų organizatoriams, dėl Varžybų;
- 12) kito Dalyvio tiesioginis ar netiesioginis kaltinimas šališkumu, ar abejojimas jo sąžiningumu viešuose pasisakymuose, nesant tam pakankamai pagrįstų objektyvių įrodymų;
- 13) kitų Dalyvių įžeidimas viešuose pasisakymuose;
- 14) nevykdymas IFMA, Oficialių lygų, LMF organų ir/ar administracijos, įskaitant Drausminių organų, nurodymų, sprendimų ar reikalavimų, jei šie tiesiogiai yra susiję su Dalyviu arba skirti atitinkamiems Dalyviams (klubams, Nariams ir pan.), su kuriais Dalyvis yra tiesiogiai susijęs;
- 15) nevykdymas, atsisakymas vykdyti LMF įstatų ar kitų dokumentų, Oficialių lygų ar kitų asmenų patvirtintų Varžybų nuostatų, IFMA ar kitų tarptautinių sporto organizacijų patvirtintų taisyklių, reglamentų, instrukcijų, jeigu jų taikymo sritis apima Dalyvio veiklos teritoriją arba tiesiogiai susijęs su Dalyvio veikla sporto srityje, nuostatas;
- 16) bet kokie veiksmai, kuriais daroma žala kito Dalyvio įvaizdžiui ar reputacijai;
- 17) rengimasis ar pasikėsinimas atlikti bet kurį iš aukščiau nurodytų veiksmų.

2. Nesportišku elgesiu laikomas ir toks elgesys, kuris neatitinka IFMA oficialių dokumentų, kurie pagal turinį ir prasmę tiesiogiai ar subsidiariai taikytini ir nacionaliniame muaythai sporto lygmenyje.

**9 straipsnis. Atsakomybė už žiūrovų elgesį**

1. Klubai privalo užtikrinti, kad juos palaikantys žiūrovai susilaikytų nuo nesportiško ar kitokio netinkamo elgesio Iki Varžybų, Varžybų metu ar Po Varžybų. Už žiūrovų nesportišką ar kitoki netinkamą elgesį sankcijos gali būti taikomos atitinkamam Klubui.

## VI SKYRIUS SANKCIJOS

**10 straipsnis. Sankcijų rūšys**

Drausminės sankcijos gali būti taikomos ir joms paklusti privalo visi juridiniai ir fiziniai asmenys, nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 3 straipsnyje.

1. Dalyviams fiziniams asmenims gali būti taikomos šios sankcijos:
  - 1) įspėjimas;
  - 2) bauda;
  - 3) diskvalifikacija;
  - 4) apdovanojimų (prizų, titulų, premijų ir pan.) atėmimas;
  - 5) draudimas dalyvauti tam tikroje ar bet kokioje, su muaythai susijusioje, veikloje.
2. Dalyviams juridiniams asmenims gali būti taikomos šios sankcijos:
  - 1) įspėjimas;
  - 2) bauda;
  - 3) diskvalifikacija;
  - 4) apdovanojimų (prizų, titulų, premijų ir pan.) atėmimas;
  - 5) draudimas dalyvauti tam tikroje ar bet kokioje, su muaythai susijusioje, veikloje.
3. Atitinkamos sankcijos taikymą, baudos sumokėjimo terminą ir sąlygas kiekvienu atveju nustato atitinkamas, baudą skyres, Drausminis organas.

**11 straipsnis. Įspėjimas.**

1. Įspėjimas - raštiškas priminimas apie atitinkamų taisyklių esmę, įsipareigojimą jų laikytis, įspėjant apie galimą griežtesnių sankcijų taikymą, tuo atveju, jei vėl būtų padarytas pažeidimas.

**12 straipsnis. Bauda.**

1. Bauda - pinigine sankcija pažeidėjui, kuri negali būti mažesnė kaip 15 eurų ir didesnė kaip 5700 eurų.
2. Baudos sumokėjimo terminą ir sąlygas kiekvienu atveju nustato atitinkamas, baudą skyres, Drausminis organas.
3. Bauda, kaip sankcija už pažeidimus, kuriuos atliko asmuo, kuriam dar nėra 18 metų, skiriama klubui.
4. Klubai yra subsidiariai atsakingi už Klubo Sportininkui ar Oficialiems asmenims paskirtas baudas, t.y., atitinkamam asmeniui baudos nustatytais terminais nesumokėjęs, paskirtą baudą privalo sumokėti Klubas.

**13. Baudų dydžiai už drausmės pažeidimus rungtynių metu**

1. Sąmoningas muaythai įrenginių, reklamos stendų, kito inventoriaus sugadinimas ar suniokojimas. Bauda - žalą padaręs asmuo turi atlyginti nuostolius pagal klubo ar oficialios lygos, ar LMF pateiktą sąskaitą už sugadintus muaythai įrenginius, reklamos stendus, kitą inventorių.
2. Grasinimai, įžeidinėjimai, žeminantis elgesys teisėjų, rungtynių komisaro, sekretoriato teisėjų, oficialių lygų, LMF, IFMA darbuotojų, atstovų atžvilgiu, prieš rungtynes, jų metu ar po rungtynių. Bauda - nuo 140 iki 570 eurų ir/ar diskvalifikacija nuo 1 iki 5 rungtynių.
3. Grasinimai, įžeidinėjimai varžovų komandos trenerių, sportininkų ir atstovų atžvilgiu prieš rungtynes, jų metu ar po rungtynių. Bauda - nuo 140 iki 570 eurų ir/ar diskvalifikacija 1 rungtynėms.

4. Grasinimai, įžeidinėjimai, provokuojantis ir/ar nepadorus elgesys žiūrovų atžvilgiu. Bauda - nuo 140 iki 570 eurų ir/ar diskvalifikacija 1 rungtynėms.
5. Smurtas ir/ar veiksmai, keliantys grėsmę teisėjų, rungtynių komisaro, sekretoriato teisėjų, oficialių lygų, LMF, IFMA darbuotojų, atstovų sveikatai. Bauda - nuo 285 iki 1430 eurų ir diskvalifikacija nuo 3 iki 5 rungtynių.
6. Smurtas ir/ar veiksmai, keliantys grėsmę sportininkų, trenerių ar komandos atstovų sveikatai. Bauda - nuo 285 iki 860 eurų ir diskvalifikacija 3 rungtynėms.
7. Smurtas ir/ar veiksmai, keliantys grėsmę žiūrovų sveikatai. Bauda - nuo 285 iki 860 eurų ir diskvalifikacija 3 rungtynėms.
8. Teisėjų ir/ar oficialių lygų, LMF, IFMA darbuotojų, atstovų teisėtų reikalavimų nevykdymas. Bauda - nuo 140 iki 285 eurų ir/ar diskvalifikacija 1 rungtynėms.
9. Komanda rungtynių metu palieka ringą, ignoruoja teisėjo raginimą varžytis, savo elgesiu trukdo tęsti rungtynes. Komanda, rungtynių metu palikusi ringą, baudžiama bauda, numatyta atitinkamos Oficialios lygos, LMF varžybų nuostatuose. Jei ta pati komanda pakartoja pažeidimą, komanda, pakartotinai atlikusi šį pažeidimą, baudžiama bauda, numatyta atitinkamos Oficialios muaythai lygos, LMF varžybų nuostatuose, ir Drausminiams organams nusprendus, komanda gali būti diskvalifikuota iki atitinkamos Oficialios lygos, LMF varžybų/čempionato pabaigos.

#### **14. Baudų dydžiai už teisėjų, rungtynių komisaro, sekretoriato darbuotojų netinkamą elgesį**

Sprendimus dėl nuobaudų teisėjams Drausminiai organai priima po konsultacijos su LMF valdyba.

1. Teisėjai ir komisarai nevykdo pareigų reglamentuotų oficialiose IFMA muaythai taisyklėse ir šiuose nuostatuose. Bauda - diskvalifikacija nuo 2 savaičių iki 3 mėnesių.
2. Neatvykimas į rungtynes be pateisinamų priežasčių. Bauda - diskvalifikacija nuo 1 iki 3 mėnesių.
3. Teisėjai, komisarai, sekretoriato teisėjai rungtynes aptarnauja apsvaigę nuo alkoholio ar kitų psichotropinių priemonių. Bauda - diskvalifikacija nuo 1 iki 3 mėnesių.
4. Sekretoriato teisėjų aplaidus ir/ar šališkas darbas, klaidingas rungtynių, statistikos protokolų pildymas ar kitos grubios klaidos. Klubas baudžiamas bauda, numatyta atitinkamos Oficialios lygos, LMF varžybų nuostatuose. Prasižengę sekretoriato teisėjai gali būti diskvalifikuojami Drausmės komisijos paskirtam laikotarpiui. Klubas turi pakeisti diskvalifikuotus sekretoriato teisėjus kvalifikuotais sekretoriato teisėjais.
5. Nepagrįsta kritika, konfidencialios, tikrovės neatitinkančios informacijos, žeminančios fizinio asmens garbę ir orumą ar kenkiančios Oficialios lygos, LMF varžybų/čempionatų dalyvių interesams, ypač jų reputacijai, platinimas. Bauda - diskvalifikacija nuo 2 savaičių iki 3 mėnesių.
6. Vieši rungtynių teisėjų, komisarų, sekretoriato teisėjų komentarai apie rungtynes, ginčytinas situacijas be išankstinio Oficialių lygų, LMF vadovų sutikimo. Bauda - diskvalifikacija nuo 2 savaičių iki 3 mėnesių.
7. Grasinimai, įžeidinėjimai, provokuojantis ir/ar nepadorus elgesys, smurtas komandos trenerių, sportininkų ir atstovų, žiūrovų, kitų teisėjų, rungtynių komisaro, sekretoriato teisėjų, Oficialių lygų, LMF, IFMA darbuotojų, atstovų atžvilgiu. Bauda - diskvalifikacija nuo 3 mėnesių iki neriboto laikotarpio.

#### **16. Baudų dydžiai už kitus pažeidimus**

1. Vieši grasinimai, įžeidinėjimai, nepagrįsta kritika, konfidencialios, tikrovės neatitinkančios informacijos, žeminančios fizinio asmens garbę ir orumą ar kenkiančios Oficialių lygų, LMF, IFMA ir/ar klubų interesams, ypač jų reputacijai, platinimas, tokio pobūdžio pasisakymai viešojoje erdvėje. Prasižengusiam Komandos nariui arba Klubui skiriama bauda nuo 285 iki 1430 eurų.
2. Dalyvių elgesys, susijęs su asmens diskriminacija dėl kilmės, rasės, tautybės, religijos, kalbos, lyties, seksualinės orientacijos ar dėl kitų, su asmeniu susijusių aplinkybių, asmeninių savybių. Prasižengusiam Komandos nariui arba Klubui skiriama bauda nuo 285 iki 1430 eurų.



3. Sportininkų, Oficialių Varžybų asmenų alkoholinių gėrimų vartojimas ir/ar buvimas apsvaigus nuo alkoholio Renginio, Varžybų vykdymo teritorijoje, Iki Varžybų ir/ar per Varžybas, išskyrus atvejus, kai Sportininkas, Oficialus Varžybų asmuo yra Renginio, Varžybų žiūrovas. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 285 iki 1430 eurų ir/arba diskvalifikacija, kurios terminą nustato Drausminiai organai.
4. Neapykantos ir/ar smurto (psichologinio, fizinio) kurstymas. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 140 iki 1430 eurų.
5. Chuliganiški ar agresyvūs veiksmai, necenzūrinių, įžeidžiančių ar grasinančių žodžių ir/ar gestų ir/ar veiksmų naudojimas. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 140 iki 860 eurų.
6. Bet koks psichologinio smurto panaudojimas. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 140 iki 860 eurų.
7. Bet koks fizinės prievartos (jėgos) panaudojimas, išskyrus atvejus, kai tokiais veiksmais siekiama užkirsti kelią neteisėtiems veiksams, apsaugoti save ar kitus asmenis. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 285 iki 1430 eur.
8. Tiesioginis ar netiesioginis ėmimas, prašymas, reikalavimas, siūlymas, teikimas, sutikimas teikti ar sutikimas priimti bet kokios formos atlygį, kuris galėtų būti vertinamas kaip priemonė įtakoti Varžybų rezultatus ar eigą ir/ar bet kokie kiti veiksmai, kuriais, pažeidžiant sporto etiką, siekiama įtakoti Varžybų rezultatus ar eigą. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 285 iki 2860 eurų ir/arba diskvalifikacija, kurios terminą nustato Drausminiai organai.
9. Tiesioginis ar netiesioginis siūlymas, pažadas ar teikimas savo ar kito asmens vardu bet kokios formos naudos Dalyviui, tokiu būdu skatinant pažeisti Etikos ir drausmės kodekse, LMF organų ir/ar administracijos patvirtintuose dokumentuose ir/ar IFMA dokumentuose nustatytus reikalavimus, taip pat šių asmenų nurodymus, reikalavimus ir/ar sprendimus ir/ar sutikimas priimti bet kokios formos naudą, pažadas dėl bet kokios naudos suteikimo priėmimo ar bet kokios formos naudos priėmimo. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 285 iki 2860 eurų ir/arba diskvalifikacija, kurios terminą nustato Drausminiai organai.
10. Tiesioginis ar netiesioginis dalyvavimas bet kokiose lažybose, susijusiose su Varžybomis. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 285 iki 2860 eurų ir/arba diskvalifikacija, kurios terminą nustato Drausminiai organai.
11. Tiesiogiai ar netiesiogiai teikti informaciją, patarti Dalyviams ar kitiems tretiesiems asmenims, tame tarpe lažybų organizatoriams, dėl Varžybų. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 285 iki 2860 eurų ir/arba diskvalifikacija, kurios terminą nustato Drausminiai organai.
12. Kitų Dalyvių įžeidinėjimas, menkinimas, nepagrįsta kritika viešuose pasisakymuose. Kritika laikoma nepagrįsta, jeigu ji platinama nesiėmus priemonių konstruktyviai išspręsti situaciją LMF ir/ar atitinkamos Oficialios lygose viduje, nepateikiant jokių konkrečių argumentų, faktų, įrodymų ir/arba platinama neetiškai. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama nuo 285 iki 2860 eurų.
13. Nevykdymas IFMA, Oficialių lygų, LMF organų ir/ar administracijos, įskaitant Drausminių organų, nurodymų, sprendimų ar reikalavimų, jei šie tiesiogiai yra susiję su Dalyviu arba skirti atitinkamiems Dalyviams (klubams, Nariams ir pan.), su kuriais Dalyvis yra tiesiogiai susijęs. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 285 iki 2860 eurų ir/arba diskvalifikacija, kurios terminą nustato Drausminiai organai.
14. Kitų Kodekso 6 str. numatytų reikalavimų pažeidimai, nevykdymas, atsisakymas vykdyti LMF įstatų ar kitų dokumentų, Oficialių lygų ar kitų asmenų patvirtintų Varžybų nuostatų, IFMA ar kitų tarptautinių sporto organizacijų patvirtintų taisyklių, reglamentų, instrukcijų, jeigu jų taikymo sritis apima Dalyvio veiklos teritoriją arba tiesiogiai susijęs su Dalyvio veikla sporto srityje, nuostatas. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda - nuo 285 iki 2860 eurų ir/arba diskvalifikacija, kurios terminą nustato Drausminiai organai.
15. Bet kokie veiksmai, kuriais daroma žala kito Dalyvio įvaizdžiui ar reputacijai. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 285 iki 1430 eurų.

16. Rengimasis ar pasikėsinimas atlikti bet kurį iš aukščiau nurodytų veiksmų. Prasižengusiam asmeniui arba Klubui skiriama bauda nuo 285 iki 1430 eurų.

### **17. Atsakomybė už dopingo preparatų vartojimą ir/arba dopingo kontrolės procedūrų pažeidimus**

LMF ir jos nariai pripažįsta Pasaulinį antidopingo kodeksą, todėl visi sportininkai, treneriai bei LMF nariai privalo laikytis sąžiningos kovos principo. Sportininkams draudžiama vartoti dopingo preparatus arba dopingo metodus.

Bet kokių draudžiamų medžiagų (dopingo preparatų) patekimas į sportininko organizmą yra paties sportininko atsakomybė. Atsakomybė už siūlymą, skatinimą ar vertimą vartoti dopingo preparatus arba dopingo metodus tenka ir kitiems asmenims - komandų gydytojams, masažuotojams.

Kasmet atnaujinamas draudžiamų medžiagų (dopingo preparatų) sąrašas pateikiamas Pasaulio antidopingo agentūros (WADA) tinklapyje: [www.wada-ama.org](http://www.wada-ama.org).

Oficialių lygų, LMF, IFMA varžybose/čempionatuose dopingo kontrolės procedūros atliekamos pagal Pasaulio antidopingo agentūros (WADA) ir IFMA nuostatuose patvirtintą tvarką, bendradarbiaujant su LMF ir Lietuvos antidopingo agentūra.

Dopingo kontrolė gali būti atliekama visiems LMF veiklos teritorijoje dalyvaujantiems sportininkams bet kuriuo metu. Dopingo kontrolės procedūra atliekama iš anksto įspėjus arba be išankstinio įspėjimo.

Drausmines sankcijas dėl dopingo preparatų arba dopingo metodų vartojimo ir dopingo kontrolės procedūrų pažeidimų skiria Tarptautinė muaythai federacija (IFMA).

### **18 straipsnis. Diskvalifikacija.**

1. Diskvalifikacija - draudimas dalyvauti konkrečiose ar visose Varžybose.
2. Diskvalifikuotas Sportininkas negali būti įtrauktas į sportininkų, dalyvaujančių Varžybose, sąrašą.
3. Diskvalifikacija gali būti taikoma nustatytam Varžybų skaičiui, tam tikram laikotarpiui arba visam laikui. Tuo atveju, jei diskvalifikacija taikoma tam tikram Varžybų skaičiui, skaičiuojant Varžybų skaičių į jį įtraukiamos tik faktiškai įvykusios Varžybos. Tuo atveju, jei Varžybos nebuvo sužaistos iki pabaigos, anuliuotos arba buvo įskaitytas pralaimėjimas, šios Varžybos užskaitomos į diskvalifikacijai skirtų Varžybų skaičių tik tuo atveju, jei Klubas, kuriam priklauso diskvalifikuotas Sportininkas, ir tokio Klubo atitinkama Komanda nėra atsakinga už įvykius ir/ar faktus, kurių pagrindu Varžybos nebuvo sužaistos iki pabaigos, anuliuotos ar dėl kurių buvo įskaitytas pralaimėjimas.
4. Jei kartu su diskvalifikacija yra taikoma sankcija - bauda, diskvalifikacijos terminas gali būti pratęstas iki bus sumokėta visa paskirta bauda.
5. Baudos sumokėjimo terminą ir sąlygas kiekvienu atveju nustato atitinkamas, baudą skyręs, Drausminis organas.
6. Visos diskvalifikacijos paskirtos Sportininkams galioja nepriklausomai nuo jų perėjimo į kitą Klubą/Komandą, dalyvaujančią Varžybose.

### **19 straipsnis. Apdovanojimų (prizų, titulų, premijų ir pan.) atėmimas.**

1. Dalyvis, kuriam taikoma apdovanojimų (prizų, titulų, premijų ir pan.) atėmimo sankcija, privalo grąžinti visus atitinkamame sprendime nurodytus apdovanojimus, įskaitant gautas pinigines lėšas ir daiktus, turinčius simbolinę reikšmę (medalius, prizus ir pan.) per terminą ir tokiomis sąlygomis, kurias kiekvienu atveju nustato atitinkamas, tokią sankciją skyręs, Drausminis organas.

### **20 straipsnis. Draudimas dalyvauti tam tikroje ar bet kokioje su muaythai susijusioje veikloje.**

1. Draudimas dalyvauti tam tikroje ar bet kokioje, su muaythai susijusioje, veikloje, esančioje LMF kompetencijos ribose ir LMF veiklos teritorijoje, reiškia draudimą tam tikram fiziniam asmeniui vykdyti tam tikrą ar bet kokią, su muaythai susijusią veiklą (administracinę, sportinę, techninę ar bet kokią kitokią), esančią LMF kompetencijos ribose ir LMF veiklos teritorijoje.

2. Jeigu klubui paskiriama pašalinimo iš konkrečių Varžybų sankcija, Klubas/Komanda neturi teisės dalyvauti einamoje ir/ar būsimųjų sezonų atitinkamose Varžybose.

3. Šių sankcijų taikymo, įvykdymo sąlygas ir terminus kiekvienu atveju nustato atitinkamas, sankcijas skyręs, Drausminis organas.

## **VII SKYRIUS BENDROSIOS SANKCIJŲ TAIKYMO TAISYKLĖS**

### **21 straipsnis. Pagrindiniai sankcijų taikymo principai.**

1. Už Etikos ir drausmės kodekse nurodytus Drausmės pažeidimus, įskaitant nesportišką elgesį, Dalyviams gali būti skiriama bet kuri Etikos ir drausmės kodekse numatyta sankcija, jei Etikos ir drausmės kodeksas atskirai nenumato atsakomybės už konkretų pažeidimą.

2. Sankcijos taikomos nepriklausomai nuo pažeidimą padariusio subjekto kaltės formos (tyčios ar neatsargumo).

3. Už tą patį pažeidimą Dalyvis gali būti baudžiamas tik vieną kartą, tačiau už tą patį pažeidimą gali būti skiriama daugiau nei viena sankcija, taip pat už tą patį pažeidimą gali būti skiriamos sankcijos ir Dalyviui fiziniam asmeniui, ir Dalyviui juridiniam asmeniui.

4. Klubui gali būti taikomos sankcijos už Klubą ar Klubo Komandą palaikančių žiūrovų veiksmais padarytus pažeidimus.

5. Sankcija už pažeidimą taikoma visiems Dalyviams, prisidėjusiems prie pažeidimo padarymo (vykdytojui, organizatoriui, kurstytojui, bendrininkui ir pan.). Už kėsiniimąsi ar rengimąsi padaryti pažeidimą, atsakomybė taikoma kaip už baigtą atitinkamą pažeidimą.

6. Tuo atveju, kai nėra galima identifikuoti šiame Etikos ir drausmės kodekso straipsnyje nustatyta, su smurtu, fizinės jėgos panaudojimu susijusį, pažeidimą padariusio asmens, sankcija yra skiriama Klubui, kuriam toks asmuo priklauso ar kuris už tokį asmenį yra atsakingas.

7. Tuo atveju, jei Drausmės pažeidimu padaromi nuostoliai tretiesiems asmenims, jie nustatomi ir atlyginami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Drausminiai organai ir/ar Oficiali lyga nesprenžia nuostolių atlyginimo klausimų.

8. Sankcijos už Drausmės pažeidimą paskyrimas neatleidžia padariusio Drausmės pažeidimą Dalyvio nuo pareigos, už kurios nevykdymą buvo paskirta sankcija.

9. Skirdami sankcijas, Drausminiai organai gali remtis rungtynių vaizdo įrašais, komisarų, teisėjų ir klubų atstovų pranešimais, publikacijomis spaudoje ir internete, pasisakymais per televiziją ar radiją bei kita informacija.

### **22 straipsnis. Pagrindinės sankcijų taikymo taisyklės.**

1. Kiekvienu atveju sankciją parenka ir jos dydį bei mastą nustato Drausminiai organai.

2. Drausminiai organai sankcijos su terminu skyrimo atvejais privalo nustatyti aiškų sankcijos terminą, t.y. nurodyti termino pirmą ir paskutinę dieną.

3. Taikant sankcijas turi būti atsižvelgiama į padaryto pažeidimo pobūdį, kaltės laipsnį bei visas kitas svarbias aplinkybes.

4. Sankcijos, neįvykdytos einamojo sezono metu, perkeliamos į kitą sezoną, jeigu Drausminis organas nenusprendžia kitaip. Jei sankcijos terminas nepasibaigia iki einamojo sezono pabaigos, likęs sankcijos terminas yra perkeliama į kitą sezoną.

### **23 straipsnis. Sankcijų vykdymo atidėjimas.**

1. Drausminiam organui Dalyviui paskyrus diskvalifikaciją, draudimo dalyvauti tam tikroje ar bet kokiaje su muaythai susijusioje veikloje, sankciją, šių sankcijų vykdymas dalinai gali būti atidedamas atsižvelgiant į šiame straipsnyje nurodytas taisykles.

2. Dalinis sankcijos vykdymas galimas tik tuo atveju, jeigu paskirtos sankcijos neviršija 3 rungtynių arba 12 mėnesių ir jeigu, atsižvelgiant į atitinkamas aplinkybes, ypač į tai, ar anksčiau atitinkamam Dalyviui nebuvo taikytos sankcijos, dalinis sankcijos vykdymo atidėjimas yra pateisinamas.

3. Drausminiai organai savo nuožiūra sprendžia, kurios paskirtos sankcijos dalies vykdymas gali būti atidedamas. Bet kuriuo atveju, tokia dalis negali būti didesnė nei pusė paskirtos sankcijos dydžio.

4. Drausminiai organai, dalinai atidedami paskirtos sankcijos vykdymą, nustato lygtinio atidėjimo terminą, kuriuo trukmė gali būti nuo 6 iki 12 mėnesių. Tuo atveju, jeigu Dalyvis, kuriam skirtos sankcijos vykdymas buvo dalinai atidėtas, per lygtinio atidėjimo terminą padaro bet kokią kitą pažeidimą, už kurį jam skiriama bet kuri sankcija, numatyta Etikos ir drausmės kodekso V skyriaus straipsniuose, paskirtos sankcijos vykdymo atidėjimas yra panaikinamas, ir ta sankcijos dalis, kurios vykdymas buvo atidėtas, yra pridama prie sankcijos, paskirtos už naują pažeidimą.

5. Kiti dokumentai gali numatyti specialias taisykles dėl sankcijų vykdymo atidėjimo. Antidopingo taisyklių pažeidimų atvejais, šiame straipsnyje įtvirtintos nuostatos negali būti taikomos.

#### **24 straipsnis. Sankcijų už kelis sutampančius pažeidimus skyrimo ypatumai.**

1. Tuo atveju, kai tam pačiam Dalyviui gali būti skiriamos kelios tos pačios rūšies sankcijos už kelis sutampančius pažeidimus, tokiam Dalyviui yra skiriama viena bendra sankcija, kurios dydis yra parenkamas atsižvelgiant į sankcijos dydį, įtvirtintą už didžiausio pavojingumo pažeidimą iš sutampančių pažeidimų, skiriamą sankciją padidinant dydžiu, lygiu iki penkiasdešimt procentų už tokį pažeidimą įtvirtintos sankcijos maksimalaus dydžio.

2. Tuo atveju, kai taikant šio straipsnio 1 dalį pažeidėjui skirtina sankcija yra bauda, ją skiriantis atitinkamas Drausminis organas gali peržengti Etikos ir drausmės kodekse nustatytą maksimalų skirtinos baudos dydį.

#### **25 straipsnis. Senaties terminai.**

1. Sankcija už Etikos ir drausmės kodekse nurodytus pažeidimus negali būti skiriama praėjus daugiau kaip 24 mėnesiams nuo pažeidimo padarymo dienos.

2. Šiame Etikos ir drausmės kodekso straipsnyje nustatyti senaties terminai pradedami skaičiuoti:

- a) nuo dienos, kurią Dalyvis atliko pažeidimą;
- b) jeigu pažeidimas truko tam tikrą laikotarpį, nuo dienos, kurią pažeidimas pasibaigė;
- c) pasikartojančio pažeidimo atveju, nuo paskutiniojo tokio pažeidimo padarymo momento.

3. Senaties termino skaičiavimas sustoja atitinkamam Drausminiam organui pradėjus tyrimą dėl atitinkamo pažeidimo.

4. Sankcijų įvykdymui yra taikomas 2 metų senaties terminas. Šis terminas pradedamas skaičiuoti nuo atitinkamo Drausminio organo sprendimo, kuriuo yra paskiriama sankcija, įsiteisėjimo dienos.

#### **26 straipsnis. Terminas, kuriam pasibaigus laikoma, kad Dalyviui nebuvo paskirta sankcija.**

1. Jeigu Dalyvis, kuriam buvo paskirta sankcija, per metus nuo tos dienos, kai pasibaigia sankcijos vykdymas, nepadarė naujo Drausmės pažeidimo, laikoma, kad jam nebuvo paskirta sankcija.

## **VIII SKYRIUS DRAUSMINIAI ORGANAI**

#### **27 straipsnis. Drausminiai organai.**

Drausminiai organai - Oficialių lygų drausminiai organai ir/ar LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisija.

#### **28 straipsnis. Oficialių lygų drausminiai organai ir jų kompetencija.**

1. Oficialių lygų Drausminių organų sudėtis, sudarymo ir veiklos principai reglamentuojami atitinkamos Oficialios lygos nuostatuose ar kituose dokumentuose. Šiuose nuostatuose ar kituose dokumentuose privalo būti nurodyti Etikos ir drausmės kodekso 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytų

reikalavimų Drausmės pažeidimai ir sankcijos už šiuos pažeidimus, nurodytos VI skyriuje. Oficiali lyga už Etikos ir drausmės kodekso 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytų reikalavimų Drausmės pažeidimus privalo numatyti tokias sankcijas, kokios yra nurodytos Etikos ir drausmės kodekse bei nustatyti baudų dydžius.

2. Oficialių lygų drausminiai organai nagrinėja Drausmės pažeidimo bylas pirmąja instancija dėl Etikos ir drausmės kodekso 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytų reikalavimų pažeidimų, nustatytų Oficialios lygos organizuojamose Varžybose, Renginiuose, išskyrus 28 straipsnio 4 dalyje nurodytas išimtis.

3. Oficialių lygų Drausminiai organai gali kreiptis į LMF etikos, drausmės ir apeliacinę komisiją, kaip į pirmąją instanciją, dėl Drausmės pažeidimo bylos nagrinėjimo.

4. Tuo atveju, jei Oficialios lygos nuostatai ar kiti dokumentai yra nesuderinti su LMF arba juose nėra reglamentuota Drausmės pažeidimų nagrinėjimo procedūra, Etikos ir drausmės kodekso 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytų reikalavimų Drausmės pažeidimai bei sankcijos už šiuos Drausmės pažeidimus arba Oficialios lygos drausminiai organai, esant Drausmės pažeidimui per 7 dienas nepradėjo Drausmės pažeidimo bylos, Drausmės pažeidimo bylą nagrinėja LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisija. Jei Oficialios lygos drausminiai organai, esant Drausmės pažeidimui, per šiame straipsnyje nurodytą terminą nepradėjo Drausmės pažeidimo bylos, LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisija Drausmės pažeidimo bylą pradeda savo iniciatyva arba gavusi suinteresuoto asmens prašymą.

5. Jei už Etikos ir drausmės kodekso 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytų reikalavimų Drausmės pažeidimus sankciją taiko Oficiali lyga, skundus dėl Oficialios lygos priimtų sprendimų apeliacine tvarka nagrinėja LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisija.

### **29 straipsnis. LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisija ir jos kompetencija.**

1. LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisija yra nuolatinis Drausminis organas, veikiantis prie LMF.
2. LMF etikos, drausmės ir apeliacinę komisiją sudaro 3 (trys) nariai, kuriuos dviejų metų kadencijai renka LMF Konferencija. Renkamas LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos narys gali būti šios komisijos nariu neribotą kadencijų skaičių.
3. LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos veikloje gali dalyvauti ekspertai. Atitinkamoje Drausmės pažeidimo byloje ekspertų skaičių ir kandidatūras svarsto ir tvirtina LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos nariai.
4. LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisija:
  - 1) priima sprendimus dėl Etikos ir drausmės kodekso 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytų reikalavimų pažeidimų, jei šie pažeidimai nustatyti ne Oficialios lygos organizuojamose Varžybose ir/ar Renginiuose;
  - 2) priima sprendimus dėl Drausmės pažeidimo, esant Etikos ir drausmės kodekso 28 straipsnio 4 dalyje nurodytiems atvejams;
  - 3) apeliacine tvarka nagrinėja skundus dėl Oficialios lygos priimtų sprendimų dėl Etikos ir drausmės kodekso 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytų reikalavimų Drausmės pažeidimų;
  - 4) nagrinėja drausmės pažeidimo bylas, perduotas pagal Etikos ir Drausmės kodekso 28 straipsnio 3 punkto nuostatas.
5. LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisijos priimti sprendimai įsiteisėja nuo jų priėmimo dienos ir yra neskundžiami.

### **30 straipsnis. LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos posėdžiai.**

1. LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisija Drausmės pažeidimo bylas nagrinėja posėdžiuose.
2. LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos posėdžius šaukia pirmininkas arba jo pavaduotojas.
3. LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos posėdžiams vadovauja pirmininkas. Tuo atveju, jeigu pirmininkas posėdyje nedalyvauja, jį pavaduoja pirmininko pavaduotojas. Pirmininką ir pavaduotoją, ne trumpesiam kaip vienerių metų laikotarpiui, renka LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos nariai iš LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos narių.
4. Posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja daugiau nei pusė LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos narių.

5. Sprendimai priimami posėdyje paprasta, LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos posėdyje dalyvaujančių narių, balsų dauguma. Susilaikyti nuo balsavimo negalima. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia pirmininko balsas (pastarajam nedalyvaujant - pirmininko pavaduotojo balsas).

6. Tais atvejais, kai LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisija kviečia, taip pat kitais Etikos ir drausmės kodekse nustatytais atvejais, LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos posėdyje gali dalyvauti Dalyviai bei kiti asmenys.

7. LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos posėdžio vedimo ir jame sprendžiamų klausimų ir/ar ginčų nagrinėjimo tvarką nustato pirmininkas arba pavaduotojas.

8. LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos posėdžių metu vykdomas įrašas, tačiau su juo susipažinti gali tik LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos nariai ir posėdžio sekretorius.

9. LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos posėdžius protokoluoja posėdžio sekretorius, kurį skiria pirmininkas arba jo pavaduotojas. Posėdžio sekretoriumi gali būti bet kuris asmuo.

10. LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos posėdžio protokolas, rašomas posėdžio sekretoriaus, turi būti surašytas per tris darbo dienas po įvykusio posėdžio ir pateiktas posėdžio pirmininkui arba pirmininko pavaduotojui pasirašyti.

11. LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos narių, ekspertų dalyvavimas LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos veikloje gali būti atlygintinis.

12. LMF sekretoriatas užtikrina LMF etikos, drausmės ir apeliacinei komisijai pagalbinį personalą ir priemones, reikalingas LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos funkcijų tinkamam įgyvendinimui.

13. LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos narys ir/ar LMF sekretoriato personalo narys atsako už atitinkamą veikimą ar neveikimą, susijusį su funkcijų ir pareigų pagal šį Etikos ir drausmės kodeksą vykdymą, tik esant jo tyčiai.

## IX SKYRIUS

### DRAUSMĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ NAGRINĖJIMAS

#### **31 straipsnis. Taikytina teisė.**

1. Dausminiai organai jų kompetencijai priskirtus klausimus sprendžia vadovaudamiesi LMF įstatais, šiuo Etikos ir drausmės kodeksu, kitais LMF organų ir/ar administracijos dokumentais, IFMA dokumentais, Muaythai taisyklėmis, Lietuvos Respublikos teisės aktais, kitais teisės aktais, susijusiais su muaythai sportu ir/ar sportu. Tais atvejais, kai kilusio klausimo nereglamentuoja šis Etikos ir drausmės kodeksas ir/ar kiti šiame straipsnyje nustatyti teisės aktai, Dausminiai organai vadovaujasi paprotinėmis normomis, o jeigu tokių nėra - Dausminiai organai atitinkamą klausimą sprendžia savo nuožiūra, vadovaudamiesi teisingumo, protingumo ir sąžiningumo kriterijais.

2. Dausminiai organai, nagrinėdami Drausmės pažeidimo bylą ir priimdami sprendimus privalo vadovautis teisingumo, sąžiningumo ir protingumo principais.

#### **32 straipsnis. Pagrindiniai Drausmės pažeidimo bylos proceso principai.**

1. Dausminiai organai nagrinėja tik tuos klausimus, skundus, pareiškimus, kurie yra priskirti jų kompetencijai pagal Etikos ir drausmės kodeksą.

2. Dausminių organų nariai bei visi procese dalyvaujantys asmenys privalo elgtis sąžiningai, nepiktnaudžiauti jiems priklausančiomis teisėmis, rūpintis operatyviu kilusių klausimų ir/ar ginčų išnagrinėjimu.

3. Proceso šalys privalo rūpestingai ir laiku, atsižvelgiant į proceso eigą, pateikti Dausminiams organams visus įrodymus ir argumentus, kuriais grindžiami jų reikalavimai ar atsikirtimai, taip pat visus kitus jų turimus dokumentus, susijusius su Dausminių organų nagrinėjamu klausimu ir/ar ginču, galinčius turėti reikšmės tinkamam atitinkamo klausimo ir/ar ginčo išnagrinėjimui. Proceso šalys turi stengtis, kad Dausminiai organai nustatytų visas su nagrinėjamu klausimu ir/ar ginču susijusias svarbias aplinkybes.

4. Dausminiai organai ir proceso šalys bendradarbiauja tarpusavyje. Dalyviai privalo vykdyti Dausminių organų atitinkamus prašymus dėl informacijos ar kitų įrodymų pateikimo. Dalyviui nevykdant šios pareigos, Dausminiai organai, iš anksto apie tai įspėję atitinkamą Dalyvį, gali skirti jam baudą.

5. Dausminiai organai turi teisę kreiptis į bet kurį asmenį dėl informacijos ar kitų įrodymų, reikalingų Dausmės pažeidimo bylai išnagrinėti, pateikimo. Tuo atveju, jei šis trečiasis asmuo yra Dalyvis ir jis nevykdo šios pareigos, Dausminiai organai, iš anksto apie tai įspėję atitinkamą Dalyvį, gali skirti jam baudą.

6. Dausminių organų nariai, sprenddami jų kompetencijai priskirtus klausimus ir/ar ginčus, privalo būti nepriklausomi ir nešališki.

7. Prieš kiekvienos Dausmės pažeidimo bylos nagrinėjimo pradžią, Dausminių organų nariai privalo užpildyti laisvos formos deklaraciją apie galimą interesų konfliktą.

8. Atitinkamo Dausminio organo narys negali dalyvauti posėdyje ir/ar spręsti dėl atitinkamo klausimo ir/ar ginčo, jeigu yra aplinkybių, dėl kurių narys gali būti šališkas. Atitinkamo Dausminio organo nariai, kurie negali dalyvauti posėdyje dėl šioje dalyje nurodytų priežasčių, privalo informuoti atitinkamo Dausminio organo pirmininką. Proceso šalys taip pat gali reikšti skundus dėl nario šališkumo. Juos nagrinėja atitinkamo Dausminio organo pirmininkas.

6. Dausmės pažeidimo byloje, Dausminių organų nariai, iki Dausminio organo sprendimo priėmimo šioje byloje, privalo užtikrinti jiems atskleistos su nagrinėjamu klausimu ir/ar ginču susijusios informacijos, įskaitant, faktines aplinkybes, slaptumą.

### **33 straipsnis. Dausmės pažeidimo bylos pradžia.**

1. Dausmės pažeidimo byla pradeda gaus bet kokią informaciją ir/arba prašymą iš trečiųjų asmenų apie galimai padarytą Dausmės pažeidimą ir/arba bent vieno iš Dausminio organo nario iniciatyva.

2. Apeliacine instancija Dausmės pažeidimo byla nagrinėjama gaus apeliacinį skundą, pateiktą Etikos ir drausmės kodekso nustatyta tvarka ir terminais.

### **34 straipsnis. Mokesčiai už Dausmės pažeidimo bylos nagrinėjimą.**

1. Dausmės pažeidimo bylos nagrinėjimas pirmąja instancija yra neapmokestinamas.

2. Už apeliacinio skundo nagrinėjimą suinteresuota šalis turi sumokėti garantinį 1000 eurų dydžio mokesį. Mokestis yra mokamas į LMF atsiskaitomąją sąskaitą. Patenkinus apeliacinį skundą, garantinis mokestis grąžinamas apeliacinį skundą padavusiai šaliai.

### **35 straipsnis. Paaiškinimas dėl Dausmės pažeidimo.**

1. Dausminis organas apie pradėtą Dausmės pažeidimo bylą informuoja įtariamą Dausmės pažeidimu padarymu Dalyvį bei nustato ne trumpesnę nei 2 darbo dienų ir ne ilgesnę nei 10 kalendorinių dienų terminą nuo pranešimo gavimo dienos paaiškinimams dėl Dausmės pažeidimo pateikti.

2. Paaiškinimai pateikiami raštu. Pateiktame paaiškinyje turi būti:

a) Dalyvio vardas, pavardė/pavadinimas, kodas, gyvenamoji vieta/buveinės adresas, elektroninio pašto adresas, telefonas;

b) Dalyvio atstovo vardas, pavardė, adresas, elektroninio pašto adresas, faksas, telefonas, dokumentas, įrodantis atstovo teises ir pareigas, nebent Dalyvis atstovo neturi;

c) sutinkama ar ne su pareikštu įtarimu;

d) nesutikimo motyvai;

e) įrodymai, kuriais grindžiami nesutikimo motyvai;

f) priedai, pridedami prie paaiškinimo;

g) paaiškinimo surašymo diena ir Dalyvio ir/ar jo įgalioto atstovo parašas.

3. Dausminio organo pirmininkas arba pavaduotojas patikrina ir sprendžia dėl paaiškinimo atitikimo Etikos ir drausmės kodekso reikalavimams. Tuo atveju, jeigu pateiktas paaiškinimas neatitinka Etikos ir drausmės kodekso nustatytų reikalavimų, nustatomas terminas trūkumams pašalinti. Dalyviui trūkumų nepašalinus per nustatytą terminą, pateiktą paaiškinimą gali būti atsisakoma priimti.

4. Drausminis organas turi teisę atsisakyti priimti įrodymus ir motyvus, kurie galėjo būti pateikti paaiškinime, jeigu mano, kad vėlesnis jų pateikimas užvilkins sprendimo priėmimą Drausmės pažeidimo byloje.

5. Jeigu Dalyvis be pateisinamos priežasties per nustatytą terminą nepateikia paaiškinimo arba jį atsisakoma priimti šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatytu pagrindu, Drausminis organas turi teisę priimti sprendimą, remdamasis byloje esančiais įrodymais.

### **36 straipsnis. Terminai.**

1. Etikos ir drausmės kodekse nustatyti veiksmai atliekami jame nustatytais terminais. Tais atvejais, kai konkrečių terminų nenustato Etikos ir drausmės kodeksas, juos nustato atitinkamas Drausminis organas.

2. Terminai veiksams atlikti apibrėžiami tikslia kalendorine data, valanda arba nurodomas įvykis, kuris būtinai turi įvykti, arba laiko tarpas, per kurį atitinkamas veiksmas gali būti atliekamas.

3. Terminas prasideda rytojaus dieną nuo nulio valandų nulio minučių po tos kalendorinės datos arba to įvykio, kuriais apibrėžta termino pradžia, jeigu Etikos ir drausmės kodekse nenumatyta kitaip.

4. Metais skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą paskutinių termino metų mėnesį ir dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulio minučių. Mėnesiais skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą termino paskutinio mėnesio dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulio minučių. Jeigu metais ar mėnesiais skaičiuojamo termino pabaiga tenka tokiam mėnesiui, kuris atitinkamos dienos neturi, tai terminas pasibaigia paskutinę to mėnesio dieną. Savaitėmis skaičiuojamas terminas pasibaigia atitinkamą paskutinės termino savaitės dieną dvidešimt ketvirtą valandą nulio minučių.

5. Tais atvejais, kai paskutinė termino diena tenka ne darbo ar oficialios šventės dienai, termino pabaigos diena laikoma po jos einanti darbo diena.

6. Atitinkamas veiksmas, kuriam atlikti yra nustatytas terminas, laikomas atliktu per nustatytą terminą, jeigu veiksmas buvo atliktas iki tokio termino pabaigos.

7. Kai terminas yra nustatytas skundo, kitų dokumentų pateikimui ar pinigų sumokėjimui, laikoma, kad atitinkamas veiksmas buvo atliktas per nustatytą terminą, jeigu skundas kiti dokumentai buvo pateikti ar sumokėti pinigai buvo įskaityti į gavėjo sąskaitą iki paskutinės termino dienos dvidešimt ketvirtos valandos nulio minučių. Ši taisyklė netaikoma, kai veiksmui atlikti nustatytas terminas yra apibrėžtas valandos tikslumu. Tokiu atveju, atitinkamas veiksmas turi būti atliktas iki paskutinės termino dienos atitinkamos valandos.

8. Kiekvienu atveju, ar atitinkamas veiksmas buvo atliktas per nustatytą terminą, sprendžia atitinkamas Drausminis organas.

9. Proceso šalies prašymu dėl svarbių priežasčių atitinkamo Drausminio organo pirmininkas gali pratęsti ar atnaujinti nustatytą terminą tokios šalies veiksmui atlikti.

10. Teisė atlikti veiksmus išnyksta pasibaigus nustatytam jiems atlikti terminui. Terminu, nustatyto tam tikrai pareigai atlikti, praleidimas neatleidžia nuo pareigos atlikimo. Už pareigos nustatyto terminu neatlikimą terminą praleidusiai proceso šaliai gali būti taikomos šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatytos sankcijos.

### **37 straipsnis. Proceso šalys ir jų teisės.**

1. Drausmės pažeidimo byloje proceso šalimi yra įtariamas pažeidimu Dalyvis ir/ar kitas Etikos ir drausmės kodekse nurodytas Dalyvis, kuriam pagal Etikos ir drausmės kodeksą gali būti taikoma sankcija.

2. Proceso šalis procese pagal šį Etikos ir drausmės kodeksą gali turėti atstovą ir būti atstovaujama tinkamai įgalioto asmens, atliekant bet kokius procesinius/teisinius veiksmus, vykdomus pagal šį Etikos ir drausmės kodeksą. Proceso šalies atstovas proceso šalies vardu gali atlikti atitinkamus procesinius/teisinius veiksmus, vykdomus pagal šį Etikos ir drausmės kodeksą, tik po to, kai yra pateikiamas atitinkamam Drausminiam organui atitinkamas teises atstovauti proceso šalį suteikiantis ir įrodantis dokumentas. Proceso šalis turi teisę pasirinkti atstovą savo nuožiūra. Proceso dalyviui ir/ar jo atstovui neatlyginamos išlaidos, susijusios su atstovo dalyvavimu Drausmės pažeidimo byloje.



3. Proceso šalys, Etikos ir drausmės kodekse nustatyta tvarka, turi teisę teikti paaiškinimus, parodymus, įrodymus, savo prašymus, pageidavimus, teikti savo argumentus ir samprotavimus visais atitinkamo nagrinėjamo klausimo ir/ar ginčo klausimais, susipažinti su bylos medžiaga, rinkti įrodymus, dalyvauti renkant įrodymus, gauti Drausminių organų sprendimų nuorašus bei įgyvendinti kitas šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatytas teises.

4. Etikos ir drausmės kodekse nustatytos proceso šalių teisės yra/gali būti ribojamos, siekiant išsaugoti konfidencialios informacijos slaptumą, taip pat tais atvejais, kai tai būtina, siekiant užtikrinti tinkamą ir/ar operatyvų klausimo ir/ar ginčo išnagrinėjimą bei kitais šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatytais atvejais.

### **38 straipsnis. Įrodymai.**

1. Įrodymai Drausmės pažeidimo byloje - bet kokie faktiniai duomenys, kuriais remdamasis Drausminis organas konstatuoja, kad yra aplinkybių, patvirtinančių esant/nesant Drausmės pažeidimą ir kitokių aplinkybių, turinčių reikšmės bylai teisingai išspręsti, arba kad jų nėra. Drausminiai organai nagrinėja tik tuos įrodymus, kurie patvirtina arba paneigia, turinčias reikšmės nagrinėjamam klausimui ir/ar ginčui, aplinkybes.

2. Duomenys nustatomi bet kokiomis įrodinėjimo priemonėmis, tame tarpe, bet neapsiribojant proceso šalių paaiškinimais, liudytojų parodymais, rašytiniais įrodymais, daiktiniais įrodymais, ekspertų išvadomis, nuotraukomis, vaizdo bei garso įrašais ir kitomis priemonėmis. Proceso šalių paaiškinimai, liudytojų parodymai pateikiami raštu ir yra rašytiniai įrodymai, išskyrus šiame Etikos ir drausmės kodekse straipsnyje numatytas išimtis.

3. Drausminiai organai turi teisę atsisakyti priimti įrodymus, jeigu šie įrodymai galėjo būti pateikti anksčiau, o jų vėlesnis pateikimas užvilkins bylos nagrinėjimą.

4. Drausminiai organai turi visišką diskreciją įrodymų vertinimo atžvilgiu ir įrodymus vertina pagal savo vidinį įsitikinimą. Vertindami įrodymus jie gali atsižvelgti į proceso šalių elgesį nagrinėjant atitinkamą klausimą ir/ar ginčą, ypač, į tai, kaip jos vykdė bendradarbiavimą su Drausminiais organais bei kitas Etikos ir drausmės kodekse numatytas pareigas.

5. Proceso šalys įrodymus renka ir juos pateikia Drausminiams organams savo sąskaita.

6. Tais atvejais, kai proceso šalys nėra kviečiamos į atitinkamo Drausminio organo posėdį, proceso šalys privalo pateikti visus įrodymus likus ne mažiau 24 valandoms iki atitinkamo Drausminio organo posėdžio. Tais atvejais, kai proceso šalys yra kviečiamos į atitinkamo Drausminio organo posėdį, proceso šalys rašytinius ir daiktinius įrodymus, privalo pateikti iki atitinkamo Drausminio organo posėdžio pradžios. Atitinkamas Drausminis organas gali priimti ir vertinti proceso šalių pateiktus įrodymus ir tais atvejais, kai jie pateikti nesilaikant šioje straipsnio dalyje nurodytų terminų, jeigu pateikti įrodymai patvirtina bylai svarbias aplinkybes ir proceso šalis įrodo, kad jų pateikti atitinkamam Drausminiam organui negalėjo anksčiau.

7. Nereikia įrodinėti visiems žinomų aplinkybių, aplinkybių, nustatytų įsiteisėjusiu Drausminio organo sprendimu, nagrinėjant kitą klausimą ir/ar ginčą tarp tų pačių asmenų (prejudiciniai faktai), preziumuojamų ir nepaneigtų aplinkybių ir aplinkybių, kurios grindžiamos proceso šalių pripažintais faktais.

### **39 straipsnis. Proceso šalių ir kitų asmenų apklausa posėdyje.**

1. Proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudytojai, specialistai ir pan.) į atitinkamo Drausminio organo posėdį nėra kviečiamos ir neapklausiamos, nebent Drausminis organas nusprendžia, kad proceso šalių ir/ar kitų asmenų (liudininkų, specialistų ir pan.) dalyvavimas Drausminio organo posėdyje ir jų apklausa yra būtina, siekiant tinkamai išnagrinėti bylą.

2. Tuo atveju, kai į Drausminio organo posėdį yra kviečiamos proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudininkai, specialistai ir pan.), proceso šalių ir/ar kitų asmenų (liudytojų, specialistų ir pan.) apklausos atlikimo tvarką nustato Drausminio organo posėdžio pirmininkas arba pirmininko pavaduotojas.

3. Drausminio organo posėdyje, kuriame dalyvauja proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudytojai, specialistai ir pan.), Drausminio organo pirmininko arba pavaduotojo nustatyta tvarka proceso šalys gali užduoti klausimus viena kitai ir kitiems posėdyje dalyvaujantiems asmenims (liudytojams, specialistams ir pan.).

4. Proceso šalies ir/ar kito asmens (liudytojo, specialisto ir pan.) apklausa yra protokoluojama.

5. Į Dausminio organo kviesto proceso šalies ir/ar kito asmens (liudytojo, specialisto ir pan.) neatvykimas į Dausminio organo posėdį be svarbių priežasčių, netrukdo bylos išnagrinėjimui atitinkamame Dausminio organo posėdyje bei sprendimo priėmimui, nebent Dausminis organas nusprendžia kitaip.

6. Baigus apklausas, proceso šalys ir/ar kiti asmenys (liudytojai, specialistai ir pan.) privalo palikti patalpas, kuriose vyksta Dausminio organo posėdis.

#### **40 straipsnis. Informacijos, procesinių dokumentų ir sprendimų perdavimas/įteikimas.**

1. Proceso šalims informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai, įskaitant Dausminių organų sprendimus, perduodama bet kuriuo vienu iš šių būdų: asmeniškai arba įteikiami šalių nurodytais adresais ir/arba faksu ir/arba elektroniniu paštu. Informacijos perdavimas bet kuriuo vienu iš nurodytų būdų yra laikomas tinkamu perdavimu.

2. Informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai gali būti perduodami/įteikiami proceso šalies atstovui. Informacijos, susijusios su procesu, procesinių dokumentų ir Dausminių organų sprendimų perdavimas/įteikimas proceso šalies atstovui laikomas tinkamu perdavimu/įteikimu proceso šaliai.

3. Tuo atveju, jeigu informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai proceso šaliai yra perduodama/įteikiama jos nurodytu adresu, atitinkama informacija susijusi su procesu, procesiniai dokumentai tokiais procesio šaliai yra laikomi tinkamai įteiktais praėjus 3 (trims) darbo dienoms nuo atitinkamos informacijos, susijusios su procesu, procesinio dokumento išsiuntimo proceso šaliai dienos.

4. Tuo atveju, jeigu informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai proceso šaliai yra perduodama/įteikiama jos nurodytu faksu ar elektroninio pašto adresu, atitinkama informacija susijusi su procesu, procesiniai dokumentai tokiais procesio šaliai yra laikomi tinkamai įteiktais atitinkamos informacijos, susijusios su procesu, procesinio dokumento išsiuntimo proceso šaliai nurodytu faksu ar elektroninio pašto adresu dieną.

5. Proceso šalys Dausminiam organui teikiamuose dokumentuose privalo nurodyti tikslų adresą, faksą, elektroninio pašto adresą. Proceso šalims tenka visa rizika, jeigu informacija, susijusi su procesu, procesiniai dokumentai jiems nėra ar negali būti įteikiami jų Dausminiam organui teikiamuose dokumentuose nurodytu adresu, faksu ir/ar elektroniniu paštu. Proceso šalys privalo nedelsiant informuoti atitinkamą Dausminį organą apie adresą, fakso ir/ar elektroninio pašto adresą pasikeitimus.

6. Tuo atveju, jei Proceso šalis dar nėra pateikusi Dausminiam organui informacijos apie adresą, faksą, elektroninio pašto adresą, Dausminis organas visą informaciją perduoda viešai skelbiamu adresu, faksu, elektroninio pašto adresu. Dausminis organas gali siųsti juridiniam asmeniui Dalyviui, informaciją skirtą fiziniam asmeniui Dalyviui. Šiuo atveju informacijos perdavimas juridiniam asmeniui Dalyviui yra laikomas šios informacijos perdavimu fiziniam asmeniui Dalyviui. Juridinis asmuo Dalyvis, gavęs informaciją, privalo nedelsiant ją perduoti fiziniam asmeniui Dalyviui, kuriam ši informacija yra skirta.

#### **41 straipsnis. Išlaidos.**

1. Proceso metu patirtos proceso šalių, liudytojų išlaidos, susijusios su dalyvavimu Drausmės pažeidimo byloje, įrodymų rinkimu, neatlyginamos, jei Etikos ir drausmės kodekse nenumatyta kitaip.

#### **42 straipsnis. Dausminių organų sprendimai.**

1. Išnagrinėjęs Drausmės pažeidimo bylą, Dausminis organas priima vieną iš tokių sprendimų:

- 1) skirti sankciją;
- 2) nutraukti Drausmės pažeidimo bylą;
- 3) pripažinti, kad Dalyvis nepadarė Drausmės pažeidimo.

2. Sprendimai priimami posėdyje paprasta posėdyje dalyvaujančių atitinkamo Dausminio organo narių balsų dauguma. Susilaikyti nuo balsavimo negalima. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, lemia atitinkamo Dausminio organo pirmininko balsas (pastarajam nedalyvaujant - pirmininko pavaduotojo balsas).

3. Išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytą išimtį, Dausminių organų sprendime turi būti nurodyta:

- a) sprendimo priėmimo data;
- b) Drausminio organo sudėtis, priėmusi sprendimą;
- c) proceso šalys, jų atstovai;
- d) trumpa bylos santrauka;
- e) proceso šalių reikalavimai ar prašymai;
- f) sprendimo priėmimo motyvai ir teisiniai argumentai, kuriais Drausminis organas vadovavosi priimdamas sprendimą (sprendimo motyvuojamoji dalis);
- g) Drausminio organo išvada ir/ar sprendimas;
- h) Drausminio organo sprendimo apskundimo tvarka.

4. Drausminis organas turi teisę priimtą sprendimą surašyti, nurodydamas sprendimo priėmimo motyvų ir teisinių argumentų, ir proceso šalims perduoti/įteikti Drausminio organo sprendimą be sprendimo motyvuojamosios dalies. Tokiu atveju proceso šalys, gavusios Drausminio organo sprendimą be motyvų ir teisinių argumentų, turi teisę per 7 (septynias) dienas nuo tokio sprendimo gavimo dienos, raštu pareikalauti atitinkamo Drausminio organo pateikti priimto sprendimo motyvuojamąją dalį. Proceso šalims nepasinaudojus šia teise per nurodytą terminą, atitinkamas Drausminio organo sprendimas tampa galutiniu bei neskundžiamu. Proceso šaliai pareikalavus atitinkamo Drausminio organo sprendimo motyvuojamosios dalies, proceso šalims yra įteikiamas/pateikiamas atitinkamas Drausminio organo sprendimas tokia apimtimi, kaip yra nurodyta šio Etikos ir drausmės kodekso straipsnio 3 dalyje. Tokiu atveju terminas paduoti apeliacinį skundą dėl atitinkamo Drausminio organo sprendimo pradėdamas skaičiuoti nuo atitinkamo Drausminio organo sprendimo su jo motyvuojamąja dalimi perdavimo/įteikimo atitinkamai proceso šaliai dienos.

5. Drausminio organo sprendimą pasirašo Drausminio organo pirmininkas arba pirmininko pavaduotojas.

6. Drausminis organas, priėmęs sprendimą, gali savo iniciatyva ar dalyvaujančių byloje asmenų pareiškimu ištaisyti sprendime rašymo apsirikimus ar aiškias aritmetines klaidas, kurių ištaisymas nekeičia sprendimo esmės. Sprendimas, ištaisius apsirikimus ar klaidas, įteikiamas/pateikiamas proceso šalims šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatyta tvarka.

### **43 straipsnis. Sprendimų įsiteisėjimas.**

1. Oficialių lygų sprendimai priimti pagal Etikos ir drausmės kodekso nuostatas dėl Etikos ir drausmės kodekse nurodytų Drausmės pažeidimų įsiteisėja nuo Oficialių lygų nuostatuose ar kituose dokumentuose nurodyto momento.

2. Drausminio organo - LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos sprendimai įsiteisėja nuo jų priėmimo dienos.

3. Drausminio organo sprendimui įsiteisėjus, toks sprendimas proceso šaliai (-ims) tampa privalomu ir/ar sukelia atitinkamas teises pasekmes.

4. Oficialių lygų Drausminio organo sprendimo, kurį galima skųsti apeliacine tvarka, neapskundus šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatyta tvarka ir terminais, toks sprendimas proceso šaliai (-ims) tampa galutiniu.

6. Galutinis (įsiteisėjęs) Drausminio organo sprendimas nėra skundžiamas.

### **44 straipsnis. Apeliacinio skundo dėl Oficialių lygų sprendimų pateikimas.**

1. Dėl Oficialios lygos sprendimų, priimtų pagal Etikos ir drausmės kodekso nuostatas dėl Etikos ir drausmės kodekso 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose nurodytų reikalavimų Drausmės pažeidimų, gali būti paduodamas apeliacinis skundas LMF etikos, drausmės ir apeliacinei komisijai.

2. Etikos ir drausmės kodekso reikalavimus atitinkantis apeliacinis skundas turi būti paduotas tiesiogiai LMF etikos, drausmės ir apeliacinei komisijai, įteikiant apeliacinį skundą LMF administracijai, ne vėliau, kaip per 14 kalendorinių dienų nuo Oficialios lygos Drausminio organo sprendimo priėmimo dienos.

3. Apeliacinis skundas apmokestinamas Etikos ir drausmės kodekse nustatytu mokesčiu.

4. Apeliacinį skundą turi teisę paduoti Dalyvis, kurio atžvilgiu priimtas skundžiamas sprendimas ir/ar jo atstovas.

5. Dalyvis (apeliantas) apeliacinį skundą pateikia raštu. Pateiktame apeliaciniame skunde turi būti:
- a) proceso šalių vardas, pavardė/pavadinimas, kodas (jeigu jis yra žinomas), gyvenamoji vieta/buveinės adresas, elektroninio pašto adresas, faksas, telefonas (jeigu jie yra žinomi);
  - b) proceso šalies atstovo vardas, pavardė, adresas, elektroninio pašto adresas, faksas, telefonas, dokumentas, įrodantis atstovo teises ir pareigas, nebent proceso šalis atstovo neturi;
  - c) skundžiamas sprendimas;
  - d) bylos aplinkybės, įrodymai ir teisiniai argumentai, kuriais pagrindžiamas sprendimo ar jo dalies neteisėtumas ar nepagrįstumas (apeliacinio skundo pagrindas), ir naujų įrodymų pateikimo motyvai;
  - e) apelianto prašymas (apeliacinio skundo dalykas);
  - f) mokesčio už apeliacinį skundą sumokėjimą patvirtinantis dokumentas;
  - g) priedai, pridedami prie apeliacinio skundo;
  - h) apeliacinio skundo surašymo diena ir apeliacinį skundą paduodančio Dalyvio ir/ar jo įgalioto atstovo parašas.

7. Apeliacinio skundo priėmimo klausimą sprendžia ir atitikimą šiame Etikos ir drausmės kodekse nustatytiems reikalavimams patikrina LMF etikos, drausmės ir apeliacinės komisijos pirmininkas arba jo pavaduotojas. Tuo atveju, jeigu pateiktas apeliacinis skundas neatitinka šiame Etikos ir drausmės kodekso straipsnyje nustatytų reikalavimų, nustatomas terminas trūkumams pašalinti. Apeliantui trūkumų nepašalinus per nustatytą terminą, apeliacinis skundas laikomas nepateiktu, o sumokėtas mokestis už apeliacinį skundą Dalyviui (apeliantui) negražinamas.

8. Apeliacinio skundo pateikimas sustabdo Oficialios lygos priimto sprendimo galiojimą.

9. Išnagrinėjusi apeliacinį skundą LMF etikos, drausmės ir apeliacinė komisija priima vieną iš tokių sprendimų:

- 1) atmesti skundą ir palikti Oficialios lygos priimtą sprendimą nepakeistą, jei nustato, kad sprendimas yra pagrįstas ir teisingas;
- 2) pakeisti Oficialios lygos priimtą sprendimą arba jį panaikinti ir priimti naują sprendimą, jeigu Oficiali lyga atskleidė drausmės bylos esmę, tačiau priėmė nepagrįstą ar neteisingą sprendimą;
- 3) panaikinti Oficialios lygos priimtą sprendimą, ir gražinti bylą Oficialiai lygai nagrinėti iš naujo, jeigu Oficiali lyga neatskleidė drausmės bylos esmės.

#### **45 straipsnis. Bylos nutraukimas.**

1. Drausmės pažeidimo byla atitinkamo Drausminio organo sprendimu gali būti nutraukta šiais atvejais:

- 1) proceso šaliai mirus ar ją paskelbus bankrutavusia;
- 2) kai nustatoma, kad iki Drausmės pažeidimo bylos suėjo senaties terminai;
- 3) kitais atvejais, kai tolesnis bylos nagrinėjimas netenka prasmės.

#### **46 straipsnis. Bylos atnaujinimas.**

1. Drausmės pažeidimo byla, užbaigta įsiteisėjusiu Drausminio organo sprendimu, gali būti atnaujinta, jeigu:

- 1) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu, nutarimu ar nutartimi konstatuota, kad, įrodymai, kuriais buvo paremti minėti teisės aktai ir/arba Drausminio organo priimtas nutarimas ar nutartis, yra pripažinti neturinčiais teisinės galios;
- 2) nustatyta, kad, nagrinėdamas Drausmės pažeidimo bylą, Drausminio organo narys buvo šališkas ir dėl to buvo priimtas neteisėtas ir nepagrįstas sprendimas;
- 3) paaiškėjo kitų aplinkybių, kurios Drausminiam organui nebuvo ir negalėjo būti žinomos priimant sprendimą ir kurios vienos ar kartu su anksčiau nustatytomis aplinkybėmis įrodo, kad Dalyvis yra nekaltas arba kad jis padarė lengvesnę ar sunkesnę Drausmės pažeidimą, taip pat aplinkybės, kurios įrodo, kad Dalyvis yra kaltas.

2. Drausmės pažeidimo byla gali būti atnaujinama proceso šalies prašymu arba Drausminio organo iniciatyva.

## **X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

### **47 straipsnis. Etikos ir drausmės kodekso įsigaliojimas.**

1. Šis Etikos ir drausmės kodeksas taikomas dėl tų įvykių ir/ar pažeidimų, kurie atsirado ir/ar buvo padaryti po šio Etikos ir drausmės kodekso įsigaliojimo momento.
2. Etikos ir drausmės kodeksas įsigalioja jį patvirtinus LMF narių Konferencijai.

### **48 straipsnis. Reikalavimai oficialių lygų nuostatomis.**

1. Oficialios lygos privalo suderinti nuostatus ar kitus, jų veiklą reglamentuojančius dokumentus, su Etikos ir drausmės kodekso nuostatomis ir pateikti juos derinimui LMF valdybai.